

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda: Budapest, IV. himzö-utca 1. sz. ... Kiadó-hivatal: Budapest, IV. himzö-utca 1. sz.

Előfizetési díj: Vájkre postán vagy helyben hához ... Egy szám 6 krajczár.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket kiknek előfizetésük a hó végével lejárt ...

Table with subscription rates: Szeptember hóra — 1 frt 80 kr., Októberre — 3 frt 60 kr., Novemberre — 5 frt — kr., Decemberre — 6 frt 80 kr.

Lapunk minden n a p, tehát hétfőn és napkezdő napokon nem jelenik meg.

Előfizetési árak: Szeptember hóra — 1 frt 80 kr., Októberre — 3 frt 60 kr., Novemberre — 5 frt — kr., Decemberre — 6 frt 80 kr.

Nem szövetségi, de kelepeze. Egy multkorai cikkünkben azt írtuk...

Ezt tette Andrassy ama szövetségbe belemenetelével. És tette oly időben, a mikor...

Véletlen dolog volna ama szövetség és az orosz hadüzenet szoros időrendi szomszédosága?

A jelszó maga, mely alatt a szövetség megalakulásának szükségét hirdették a felhívások lapok: az maga is kolossális hazugság volt...

Amennyit emberi természet elviselni alig bír, s nem hiszem, hogy III. Napoleon megadása kibizós igazgatóságba ejtette volna a francziákat...

Szegény Pillaugó gróf! egyszerre nyakig érezte magát a bajban, beleszórt, azt sem tudta miként? eddig ha faluzott, előtte lovas, utána kocsis kísérő verte fel a port annyira, hogy csak imitt-amott látszóttak ki a tornyok a porfelhők...

Midőn Turkeyy kocsiraült Ferencc után mormogta: A mi urunkat kezdem nagyon nem érteni; tegnap a világba készült, majd kisírtam a szememet; ma reggel azt mondta Olaszországba megy, most meg elindult Pestre...

Ha valami báterem középe egy ágyugolyó lecsapna, mikor javában lejtik a füzértánczot; nagyobb remélést és zürzavart alig okozhatna, mint azon hír, hogy Ujkeresztúri báró, és Romhányó zsoldosága ellen távirati uton a vizsgálói fogság elrendelést árusít...

Ujkeresztúri megindítottát a vizsgálat, Romhányó is, ámbár ő maga elúnt.

Volt lotás-futás, beszéd és elképésdés anyyi, amennyit emberi természet elviselni alig bír...

mondatott: az európai béke fenntartása a célzál s azonnal kitört a háború.

Ha a szövetségi felek komolyan arra szövetkeztek volna, hogy a béke megóvassák...

Ez esetben lett volna hitele annak az állításnak, hogy a koronás fejek szövetségesének békés célja van.

Nem tessék föl Andrassyról azt az éles elmét, hogy tekintve s vele szemben álló két ravasz, agyafutó vén diplomatát...

E merénylet az európai béke, az igazság és a humanitás ellen csupán egy volt lehető, hogy a merényletet terelő orosz előbb biztosította magát a felől, hogy az osztrák-magyar monarchiától nincs mit tartania.

Hiszen ha a német-francia háború előtt tímadta volna meg az orosz a törököt, — tehát akkor, mikor még Franciaország nem érezte becsületbeli kötelességének a német ellen megtörténi vágyakat...

De most más az európai helyzet. Ha Németország nem akar egyebet, mint azt, hogy nyakán teremjen az időközben megörösdött és okosabbá vált Franciaország: akkor csak kezdje sakkban tartani Ausztriát néhány hadtesttel...

Azért kellett Andrassyt — befónni: a mi fényesen sikerült. Az osztrák-magyar monarchia, melyet — helyzetét, érdekét...

tekinve, — okvetlen magokkal szemben kellett föltételezniük; szép szerével magok közé vették, és most „tres faciunt collegium” s a másik kétó neveti, hogyan teszi meg a harmadik önkényt, a mit háborúval kényszerítette se volna szabad megtennie.

A fát maga alatt vágó ember példája nem most ujult meg először a történelemben, s az sem új dolog, hogy valaki az előre nem látott verembe essék.

De hogy valaki már a földre potygyanva is azt higgye, hogy ő bizony halad „excelsior,” — s hogy a verembe bukva törött lábál is, azt képzelve: palotában sétál, s a világról meg elhiggye, hogy az ezt neki elhizsi, — arra még nem sok példa volt a történelemben.

Andrassy azt mondá, hogy az ő politikájának jelszava: „Keine Dummheiten machen.” — „nem követni el ostobaságokat.” — És, a mint látszik, hű is lesz a jelszavához. Nem fog az elkövetni több ostobaságot, a ki már egy olyat követett el, hogy rá a második elkövetnie vagy nem lesz már ideje, — vagy ha lesz is, nem lehet az oly nagy ostobaság, hogy ahhoz az előzőhöz képest genialis állambölcsességnek ne tessék.

Az újvidéki „Zásztava” harezra szólítja fel Szerbiát. Az akciónak — nyomd — itt az ideje, különösen Szerbia részéről, mely hivata van betölteni azon úrt, mely a szláv kérdésnek Oroszország részéről való megoldásában számára fenn van tartva.

A Zagrábban ma megnyílt tartománygyűlésen ma előterjesztették: az orosz-törvényjavaslat, a vasutak föltételeiről, a balesetek alkalmairól, a ház közössiégi törvény kiegészítéséről s az igazságügyi palota építéséről szóló javaslatok.

Mollináry tábornok nemcsak szabadságra ment, de mint az „Ell.” tudatja, a határőrvidéki katonai parancsnokságotól is elmozdították, s utódjául a napokban ki fog nevezetni Philippovich és Ferenc tábornok, ki egy időben s huzamosan Kassán katonai parancsnok s a minőségben igen kedvelt egységis volt.

A harezóri események kommentálása nagy dolgot ad a muszka lapoknak. Szeretnének a föld alá süllyedni restelkedésükben, hogy a sok lübbó után mindenütt oly csufos vereséget szenved az általuk úgy magasztalt hadsereg. Egyik részük aztán azokon képzelt magú és olvasói bökkenőjén, hogy egyszerűen nem hiszi el a türelmes drót híreit s ma is orosz győzelmet kívürel.

Béla nem csak érezte, de komolyan is vette baját; sietve intézkedett a hazamentéleiről, mert tagjaiban érezte már a lázt.

Midőn a kocsi elrohogott, a nép levett kállal szívteltesseletlenül nyitott utat, s nem kitoró, de ismeretlenül üdvözölte a távozót.

Béla az éjleire jószívűleg, de busan mosolygott. Komoly baba a nagy megerőltetés folytán fényes szőnyegre aludt le, a mihez veszélyes megülés is járult; láza időről-időre növekedett.

Nem bírt hazáig eljutni, Vízaknyánál csaknem önkívül állapotban emelték ki kocsijából, s szállították nyugalóra.

itt sok törökkel szemben, de hát nagy hiba is lett volna jelentékeny haderőt összpontosítani, mikor a főveszély nem innét, hanem Eszki-Djuma és Plevna felől fenyegeti az oroszokat stb.

A másik, a „Golos” azt írja, hogy a török fegyver eddigi sikereit Bolgárországban Abdul Kerim pasa haditerének köszönheti s óvja az orosz közönséget, hogy az orosz hadvezérek felett elhamarkodott kárhözvátó titélet ne hozzon, annál kevésbé mert egy részöl ő maga oka annak, hogy várakozásaitan esalódott, várva Konstantinápolyt vagy legalább Adrianopolnak gyors bevetélel, s azt képzelve magának, hogy a harez Törökország ellen szerfelett könnyű. A közönség mostani feladata bevárni a további eseményeket és az orosz hadak vitéz szemellett minden módon fenartani.

A harmadik, a moszkvai „Sovrem. Izvieszt.” meg keseri képpel neki fanyarodik és — dicséri a török hadsereg fegyverzetét, ruházatát. Hanem meg is magyarázza a dolgot. Ez a körülmény az orosz közönséget azon megyőződésre viszi, hogy nem csupán Törökország gággal van harezva, a melyet ősei „eddig” mindig vertek s legyőzi tudtak.

A lap azt mondja, hogy a török hadseregben angol katonatiszték rendszer egyenruhájukat küzdenek s kéri: emlékezz-e a világ a „barátságos zsidó-kabinet” hasonló ravaszágára?

Lám mily csunya dolog a törökötől, hogy elfogadja az idegen tiszték segélyét. — Holott a szegényke izsi-pizsi Oroszország egyedül áll a küzdelemben? Csupán csak a görög, oláh, bolgár, rác, bosnyák és montenegró segíti. Már ugy, a hogy segíti.

Az orosz pénzügyi viszonyokról az „Allg. Zeitung” egy berlini levelelben olvassuk a következőket: „Pénzügyi körökben nagy aggodalom uralkodik a miatt, hogy az orosz kormány nem lesz képes külföldön elhelyeztetni kölcsöneiket okt. 1-én esedékes szelvények kifizetésére s a fizetést a háború végéig elnapolni. Általános becslés szerint 4 millió fúter sterling kifizetésre lenne szükség az évragegy végével esedékes kamatfizetési kötelezettségeknek teljesítésére. Már július 1-én nem volt képes a szepetvári kormány saját erejéböl beváltani az akkor lejárt szelvényeket.

Az évragegy kezdete óta az orosz állam pénzügyi állapota annyira megrosszabult, hogy semmi állás sincs egy új külföldi kölcsön kötésére. A háború kezdete óta a kamatozó államadosság majdnem 300 millió rubellel szaporodott, ebből 100 millió a mozgósításra, és 200 millió a hadviselésre volt szárvna. A két belföldi kölcsön teljesítése roppant nehézségekkel volt összekötve, s mint látszik a legutóbbi csak részben jegyeztetett alá. Ezeknek árfolyama 88-on áll, vagyis majdnem 20 százalékkal alacsonyabban, mint az előbbi kölcsönöké. — A nemkamatozó bankjegyek száma pedig körülbelöl 900 millió rubelt tesz.

Gambetta aug. 31-én jelent meg a vizsgáló bíró előtt. Midőn a „Republique Française” gerantja is titkára Landrieux kíséretében a sainte-Chapelle udvarában megjelent, mintegy kétszáz egyen részöl, kik reá vártak s kik közt sok ügyvéd volt, éljenzással fogadták. Ragyon vizsgáló bíró szobájába egyedül lépett.

A kihallgatás rövid ideig tartott s annak végével melék utakon kis hátsó ajtóhoz vezettek, hova kocsija küldetett, és mig a quain és a boulevard du Paris-on számos néptömeg leste és óvatórára készült, Gambetta észrevétlenül lakására hajtott. Az igazságügyi palota körül annak udvarában hemzsegett a sok rendőrügnyök; a belső őrségek is szaporították. A kihallgatás a „Temps” szerint husz perczig tartott.

A vizsgáló bíró felolvasa Gambettának házszéde incrimináló pontjait, az pontok válaszából az tűnik ki, hogy Gambetta a marsall megsértése és a minisztereknek ósarlása miatt fog vad alá helyeztetni. A vizsgáló bíró megkérdte Gambettát, beismeri-e részölösséget lilel beszédeknek közrebocsátásában? Gambetta azt válaszolta, hogy ő Lillebe politikai beszéd tartása végett ment ugyan, de határozottan tiltakozik azon tulajdonított szándék ellen, hogy ő valakit sérteni akar. Beismeri, hogy beszédét ő adta át Muratnak, a „R. F.” gerantjának, kinyomatás végett, és kijelenté, hogy a közlés felelősséget egy maga akarja viselni.

Renault Leo, Mac Mahon első kormánya alatt volt rendüminiszter, Brunoyban (Páris mellett) választói előtt figyelemre méltó beszédet mondott a legközlelebbi eseményekre vonatkozólag. Elmondta, hogy a kormányhoz közel álló lapok általamesny bekövetkezéséről is szóltak, a nélkül, hogy megrovattak volna. De ettől nem kell tartani, mert a nemzet ében van s még a katonák is visszarúdnának lly attentum elkövetése ellen. A kamarák gyakori felszólalása is eszélytelen eszköz, különösen a hogy ezt a mostani miniszternek érték, hogy t. i. szállalt érvényt szerezzenek a köztársasági főnök méreteinek. Az elnök ezáltal csak a nép souverain hatalmához apellál s kik ennek nem engedelmekednek, lázadók, s a köztársasági elnököt megsértik azok, kik azt állítják, hogy ő a törvényt akarja megsérteni. A nemzet ne nyugtalankodjék a második kamarafelosztás miatt, ép oly kevésbé, mint az általános miatt. Az angol történet is képes megnyugtatói bennünket. III. György is többször akart a közvélemény ellen küzdeni, de végre kénytelen volt visszavonulni. Remélhető, hogy Mac Mahon — kinek nincs is Hannoveré — épen így fog tenni. Mac Mahon nem mereszelné az alkotmányt sérteni s az utókor, épen úgy mint az angoloknál, hálas lesz azon bátor férfiak iránt, kik az alkotmányt megvédeni törekedtek. Legyen azért a választói jelszava a közelálló harezban: A köztársaságialkotmány, az egész alkotmány” semmi más, mint csak az alkotmány!

A czukor és szeszadójavaslat. A képviselőház pénzügyi bizottságában.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma tartotta első ülését a szünetek után Zsedényi Ede elnöklete alatt. Az ülés megnyitása után Széll Kálmán pénzügyminiszter előadja, hogy a bizottságtól nyert megbízás alapján meghívott több szakértőt a czukor- és szesz adójavaslat tárgyában. A czukor-adó javaslat némely rendelkezése iránt közle és az osztr. pénzügyminiszter közt a legközlelebbi napokban tárgyalások folytak. — A definitív czukor-adó javaslat iránt egységre is lépett az osztrák pénzügyminiszterrel, a mely egy a termelők, mint a kinstár érdekeinek megfelelő.

E javaslatot annak idején az országgyűlésnek előterjesztendő. Addig kéri a már beterjesztett czukor-adó javaslat tárgyalásának mellőzését. Célzserűnek tartja azonban, ha a szakértők már most megkérdézetnek az iránt, melyik czukor-adó-rendszert tartják a czukoripar érdekeivel leginkább megegyezőnek.

A bizottság ezután elhatározza a czukor-adó javaslat tárgyalásának mellőzését, s a szakértők megkérdézetését az iránt, helyesebbnek tartják-e, hogy provisorium helyett már most definitív, — s ha igen, minő czukor-adó-rendszer léptessék életbe.

Stummer, a n-tapolcsányi czukoripar tulajdonosai: örömmel üdvözli, ha a czukoripar érdekében ennek megadótatási kérdése minél előbb megoldatik. Terjedelmesebben előadja a czukor-adó fejlődésének történetét a monarchiában, kijelentvén, hogy a czukor-adó tekintetében a jelen állapot az iparosok nézete szerint tarthatatlan. A czukoripar nálunk a répa megadótatás alapján tanulni az előlelő modorra, s a reggelizhez gyémánt nélkül jelenik meg. Ujkeresztúsi most mindögy Morry gróf szokásait s életmódját tanulmányozza; az is körülbelöl egy lett urrá és gazdagá, mint ő, s kivívta a világ tisztelét és csodálatát. Ó, mi is fogja vivni.

Ilyen tervekkel és álmokkal volt eltelve, midőn vizsgálati fogságban tartatották.

Es a búzke pénzügybíró megállított erkölcsi koldus lón.

A sógoró és szegénytelen híres Romhányóval együtt összepodgyázott, s azonnal Bécsbe ment, Romhányó seholsem volt föltelhető, az ifjú Ujkeresztúri Párisban mulat. Szerencsétlenségében így magára hagyatva, az a félvalóködöt szenvedett oly kisleköl és alázatos lón, mint fölött közvenesei korában. Övéi elhagyták, cimborjái meguntak. Ugy érezte magát, mint félénk gyermek, ha temető-könyvre téved, s hallja az éjfélt úti, korlított pedig egy elő lény sine. Itt van ő, aki annyira feltujta magát! hogy összetéperedik, álla mellét veri, s háta kigyöngyöd. Lélek nélküli ily hitvány teremtés az ember, akármu uton kiveset halmoz össze, fénytel közi magát, s a fájlas, hogy csak egy gomra van, mint annak a szegénynek, ki azt sem bírja kielégíteni, és mikor végzete utólrí, irigyan tekint arra az ékes gomru szegényemberre, mert tán lelkiismeretét nyugodt, a szabadsága nincs veszélyeztetve; eserde utolsó szolgálójával, kit még tegnap alig különböztetett meg kutyájától. Tegnap még alibakodva roppant vagyonná, kormánybuktatásokról, a házbán befolyásról dicsekedett, ma egy kis szolgabíró előtt remegve meghuzza magát, Valóban, ez az ember nemcsak gonosz, szivtelen, de még gyáva is.

Vajon Ujkeresztúri és társai elbuktak-e az új nem megmenekül-e telhetetlen feszítésgései? vagy csak azért bukik el az egrik, hogy a másikkal caináljon helyet?

Vajon a kormányok okultak-e szedelgő vállalkozók okozta millió és millió kéreken? vagy ezután sem fogják kutatni szulját, s jellemét annak, akinek az ország vagyonában s a nemzet becsületében befolyást engednek?

AZ „EGYETÉRTÉS” TÁRCAJA.

ITTHON.

REGÉNY. Irtá: DEGRÉ ALAJOS. — MÁSODIK KÖTET. — (63-ik folytatás.)

Ferencc! indulok. — Az istent! még nem podgyászoltam. — Nem is kell.

De még is, azt hiszem Olaszország nincs oly közel.

Csak Pestre megyek. Midőn Turkeyy kocsiraült Ferencc után mormogta:

A mi urunkat kezdem nagyon nem érteni; tegnap a világba készült, majd kisírtam a szememet; ma reggel azt mondta Olaszországba megy, most meg elindult Pestre...

XVII. A pályadíj. Ha valami báterem középe egy ágyugolyó lecsapna, mikor javában lejtik a füzértánczot; nagyobb remélést és zürzavart alig okozhatna, mint azon hír, hogy Ujkeresztúri báró, és Romhányó zsoldosága ellen távirati uton a vizsgálói fogság elrendelést árusít...

Ujkeresztúri megindítottát a vizsgálat, Romhányó is, ámbár ő maga elúnt.

Volt lotás-futás, beszéd és elképésdés anyyi, amennyit emberi természet elviselni alig bír...

tekinve, — okvetlen magokkal szemben kellett föltételezniük; szép szerével magok közé vették, és most „tres faciunt collegium” s a másik kétó neveti, hogyan teszi meg a harmadik önkényt, a mit háborúval kényszerítette se volna szabad megtennie.

A fát maga alatt vágó ember példája nem most ujult meg először a történelemben, s az sem új dolog, hogy valaki az előre nem látott verembe essék.

